

Ontheffing minimum VFR-vlieghoogte oefengebieden (tijdelijk laagvlieggebied) ten behoeve van de oefening Focus298, Ministerie van Defensie

7 oktober 2025

Nummer: MLA/162/2025

Kenmerk: BS2025011681

De Minister van Defensie,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelezen het verzoek van de commandant van het Defensie Helikopter Commando van woensdag 24 september 2025;

Gelet op de artikelen 2, tweede lid, en 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014;

Besluit:

Artikel 1

1. Ten behoeve van een oefening genaamd *Focus 298* van het Defensie Helikopter Commando wordt ontheffing verleend van de minimum VFR-vlieghoogte, bedoeld in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012, binnen het oefengebied (tijdelijk laagvlieggebied) Focus 298, begrensd door de volgende coördinaten:

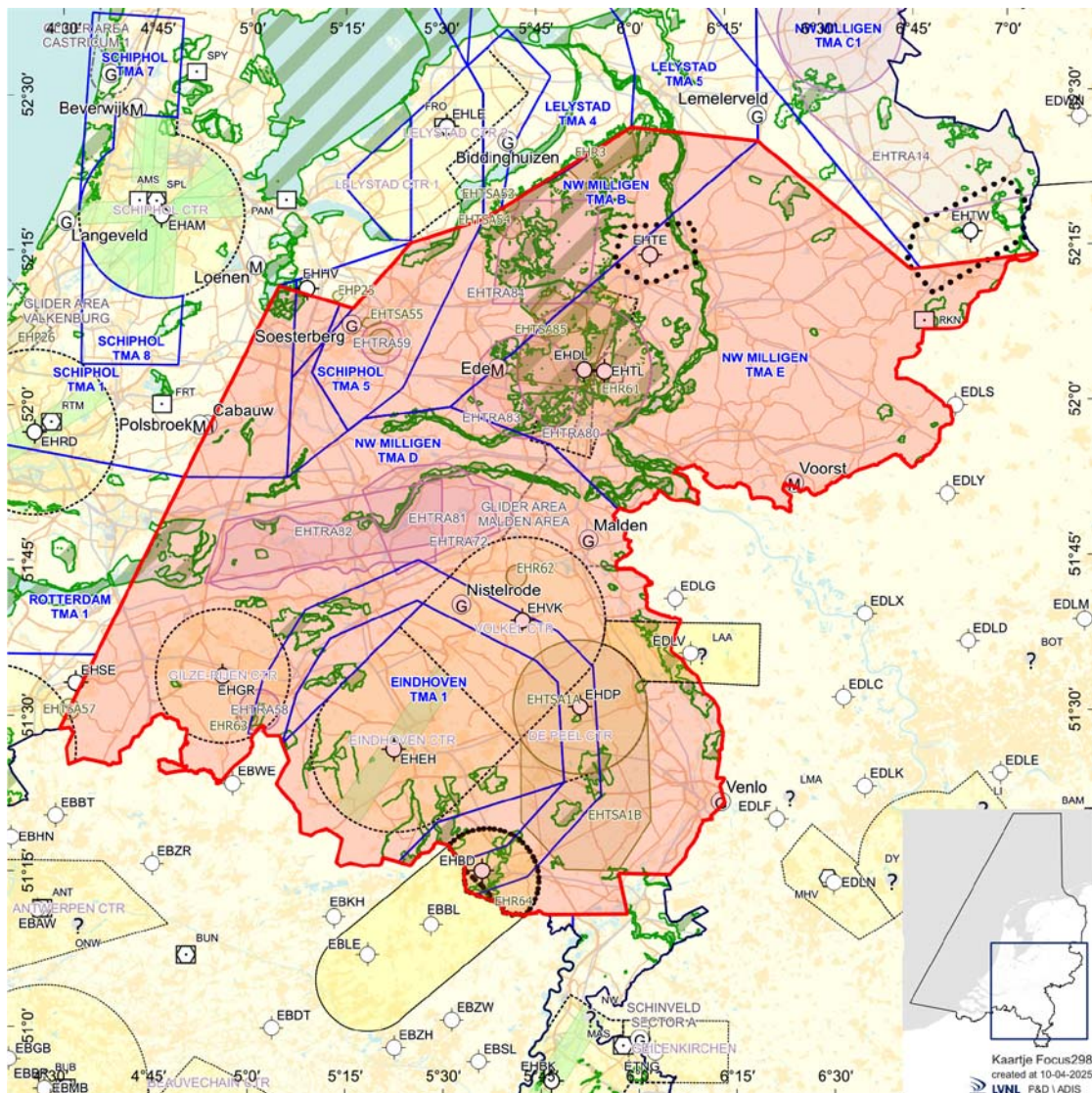
Focus298

van 52°25'34.00"N 006°20'00.00"E, naar 52°12'57.00"N 006°43'50.00"E, naar 52°14'14.00"N 007°03'47.00"E, langs de Nederlands-Duitse grens naar 51°14'46.00"N 006°04'54.00"E, naar 51°14'55.00"N 005°57'08.00"E, naar 51°11'00.00"N 005°58'25.00"E, naar 51°11'00.00"N 005°46'04.00"E, langs de Nederlands-Belgische grens naar 51°28'47.00"N 004°30'40.00"E, naar 52°11'45.00"N 005°04'24.00"E, naar 52°09'59.00"N 005°13'55.00"E, naar 52°09'34.88"N 005°16'03.67"E, naar 52°15'56.00"N 005°25'11.00"E, naar 52°18'11.00"N 005°36'34.00"E, naar 52°18'11.00"N 005°36'34.00"E, naar 52°19'13.00"N 005°39'25.00"E, naar 52°19'13.00"N 005°39'25.00"E, naar 52°23'00.00"N 005°50'00.00"E, naar 52°27'00.00"N 006°00'00.00"E en terug naar 52°25'34.00"N 006°20'00.00"E (zie figuur).

2. De ontheffing van het gebied Focus 298 is van kracht op de volgende dagen en tijdstippen:

Week 47

van maandag 17 november 2025 09:00 uur tot 16:30 uur lokale tijd;
van dinsdag 18 november 2025 09:00 uur tot 16:30 uur lokale tijd;
van woensdag 19 november 2025 09:00 uur tot 16:30 uur lokale tijd;
van donderdag 20 november 2025 09:00 uur tot 16:30 uur lokale tijd;
van vrijdag 21 november 2025 09:00 uur tot 16:30 uur lokale tijd.

Figuur: Focus 298

Artikel 2

1. Binnen het oefengebied (tijdelijke laagvlieggebied) Focus 298 bedraagt de toegestane minimum VFR-vlieghoogte binnen de daglichtperiode 100ft AGL of incidenteel zoveel lager als in verband met de opdracht noodzakelijk is.
2. Binnen het oefengebied (tijdelijke laagvlieggebieden) Focus 298 gelden voorts de volgende voorwaarden:
 - a. laagvliegen is alleen toegestaan voor luchtvaartuigen die deelnemen aan de oefening;
 - b. met betrekking tot het vliegzicht en de wolkenbasis gelden de eisen voor VFR-vluchten;
 - c. tijdens de vlucht worden gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel mensenverzamelingen zoveel mogelijk vermeden;
 - d. het overvliegen van bebouwing, met name ziekenhuizen en sanatoria, wordt zoveel mogelijk vermeden;
 - e. de ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vlucht noodzakelijk zijn en waarvoor in de vluchtopdracht, uit naam van de Accountable Manager van het Defensie Helikopter Commando, opdracht en toestemming is verleend;
 - f. aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen;
 - g. de minimum vlieghoogte bij NATURA2000 gebieden (zie figuren groen gemarkeerd) is 1000ft boven zeeniveau, uitgezonderd van deze hoogtebeperking zijn de helikopter laagvlieggebieden.

Artikel 3

Deze beschikking treedt in werking met ingang van maandag 17 november 2025 en vervalt met ingang van zaterdag 22 november 2025.

Deze beschikking zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en zal tevens bekend worden gemaakt door middel van een NOTAM.

*De Minister van Defensie,
voor deze,
De Directeur Militaire Luchtvaart Autoriteit,
A.A.W.K. Appels,
Commodore*

Tegen deze beschikking kunnen belanghebbenden op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop deze beschikking is bekendgemaakt, een bezwaarschrift indienen. Dit bezwaarschrift kan digitaal of schriftelijk worden ingediend. Het digitale bezwaarschrift dient te worden ingediend via www.defensie.nl/bezwaarJDV. Het schriftelijke bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie, Dienstencentrum Juridische Dienstverlening, ter attentie van de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, MPC 55A, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Indien onverwijld spoed dat vereist, is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend.

TOELICHTING

Van maandag 17 tot en met vrijdag 21 november 2025 wordt door het Defensie Helikopter Commando met twee Chinook helikopters gezamenlijk met grondtroepen geoefend. Tijdens deze oefening, waarbij vliegende eenheden en grondeenheden betrokken zijn, staat de integratie en samenwerking van deze eenheden centraal. Deze ontheffing is nodig, zodat kan worden geoefend met het tactisch verplaatsen op lage hoogten, met als doel operationeel gereed te zijn voor toekomstig optreden.

Om de oefening mogelijk te maken is aan de gezagvoerders van de militaire helikopters op grond van artikel 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014 ontheffing verleend van het verbod, genoemd in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012 om een VFR-vlucht uit te voeren beneden de minimum VFR-vlieghoogte. De ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vlucht, dus in het kader van de uitvoering van de oefening, noodzakelijk zijn.

Met Artikel 2, tweede lid sub e, wordt bedoeld dat het afwijken van de vigerende vlieghoogten binnen de oefening alleen is toegestaan wanneer hiervoor binnen de vluchtopdracht opdracht en toestemming is gegeven uit naam van de *Accountable Manager*, in dit geval de Commandant Defensie Helikopter Commando.

Het vorenstaande betekent dat niet continu laag wordt gevlogen. Aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen.